

СПЕЦИАЛНОСТ ПСИХОЛОГИЯ

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА „УЧИЛИЩНА ПСИХОЛОГИЯ”

Образователно-квалификационна степен: МАГИСТЪР

Професионална квалификация: МАГИСТЪР ПО УЧИЛИЩНА ПСИХОЛОГИЯ

Продължителност на обучението: 1 година

Форма на обучение: редовна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА МАГИСТЪРСКАТА ПРОГРАМА

Магистърската програма „Училищна психология“ е предназначена за студенти, завършили образователно-квалификационната степен „бакалавър” в специалност Психология. Те могат да продължат обучението си, с оглед придобиването на разширени и задълбочени теоретични знания и практически умения.

Програмата е подходяща за млади специалисти, които са ориентирани към прилагане на психологичното знание в училищна среда. Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти в областта на училищната психология се обуславя от непрекъснато нарастващата обществената необходимост от професионални психолози, компетентни в превенцията, психологичната диагностика и подкрепа, приложими към училищната институция.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на магистърска програма ”Училищна психология“ са разработени в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование, Наредба № 21/30.09.2004г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (ДВ ф. 89/12.10.2004 г.), Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователноквалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист“ (ДВ ф. 76/06.08.2002 г.) и Националната квалификационна рамка (приета от РМС с решение № 96№02.02.2012 г.).

Обучението в магистърска програма ”Училищна психология“ е предназначено за притежаващи образователно-квалификационна степен ”бакалавър” по специалността ”Психология” и е с продължителност **1 година (2 /два/ семестъра)**. Учебният план осигурява получаването общо на 60 ECTS кредита, разпределени поравно за двата семестъра, като лекционният хорариум е 480 часа, а учебната практика е 90 часа. В структурно отношение магистърската програма включва задължителни и избираеми дисциплини (в съотношение 7094 : 30⁰/0), факултативни дисциплини и задължителна учебна практика по специалността.

Задължителните учебни дисциплини осигуряват придобиването на задълбочена теоретична и специализирана подготовка за осъществяване на ефективна превантивна, диагностична и консултативна дейност.

Избираемите учебни дисциплини осигуряват разширяване и надграждане на теоретичната и специализираната подготовка по специалността чрез овладяване на специфични знания умения и компетентности.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите.

Студентите се дипломират след полагане на държавен изпит или защита на дипломна работа (магистърска теза), за което придобиват 15 кредита (чл. 10 на Наредба № 21/30.09.2004 г.).

Задължителната учебна практика се провежда в училищната система в рамките на 90 часа, като след провеждането ѝ студентите придобиват 6 кредита.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ

Основната цел на предлаганото обучение е да осигури висококвалифицирани специалисти за нуждите на училищната система, които са придобили специализирана теоретична и практическа подготовка по отношение на концептуалните постановки за психичното развитие и проявление в училищна възраст, както и за адекватна професионална подкрепа. Студентите, обучаващи се в магистърска програма по "Училищна психология" получават задълбочени психологически знания за педагогическия труд на учителя, за психологическите характеристики на учебната дейност; за спецификата на взаимоотношенията в училищна среда, както и за активната функция на психолога в цялостния учебно-възпитателен процес.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПОДГОТОВКАТА НА СТУДЕНТИТЕ

Завършилите магистърска програма „Училищна психология“ притежават по-разширени и по-задълбочени знания от тези на бакалаврите, а именно:

- осведоменост за съвременни методи за психологична диагностика и експериментални изследвания в училищна среда;
- задълбочени знания за граничните състояния при нормата и патологията в избраната област;
- осведоменост за спецификата на образованието и за психологичните проблеми на личния състав, работещ в съответната област;
- осведоменост за научните изследвания по избраната магистърска програма у нас и по света;
- демонстрират критично осъзнаване на знанията в областта на клиничната психология и практика, и връзките между различите изучавани области.

Завършилите магистърската програма студенти притежават следните умения:

- умения за психологично консултиране;
- умения за създаване на публикации по данни от собствени изследвания;
- умение за наблюдателност върху промени в поведението на учениците в различни ситуации;
- умения да се провежда психодиагностика и психопрофилактика на ученици и учители;
- умения за интегриране на данни, получени от различни източници, в перспективата на оценка на психичното функциониране на личността;

Завършилите магистърска програма придобиват лични и професионални компетентности за успешна и продуктивна практическа дейност, свързана с прилагането на общопсихологични и специфични принципи, методи и процедури за оценка, диагностика, превенция, консултиране, както и за провеждане на фундаментални и приложни психологични изследвания.

Обучението в магистърската програма развива у студентите компетентност за учене те умеят системно и задълбочено да оценяват познанията си и идентифицират потребност от нови знания, владеят богат понятиен апарат и проявяват способности за концептуално и абстрактно мислене.

Студентите развиват също комуникативни и социални компетентности, свързани с умението за ясно и достъпно формулиране и излагане на собствени аргументирани

схващания, формулировки на проблеми и възможни решения пред специализирана и неспециализирана аудитория, използвайки богат набор от техники и подходи.

Завършилите магистри придобиват чрез обучението си професионални компетентности и умения за диагностика на таланти деца и юноши. Те получават знания и умения за индивидуално и групово консултиране на ученици със специфични образователни потребности и на ученици с проблемно поведение; на учители и родители при нарушени взаимодействия с учениците и колегите им; компетентности и умения за консултиране на всички звена в системата на образованието.

ОБЛАСТИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ

Професионалната компетентност на завършилите магистърската програма им дават възможност за професионална реализация в различните степени на образователната система - начални училища, средни общообразователни училища, професионални гимназии и свързаните с тях институции като центрове за психосоциална рехабилитация на деца, детски педагогически стаи, консултативни и научни звена, частни кабинети и други.

Квалификационната характеристика на програмата б'Училищна психология“ за образователно-квалификационна степен ”магистър“ с професионална квалификация ”магистър по училищна психология“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“, с Правилниците на ЮЗУ “Неофит Рилски” и с Националната квалификационна рамка на Република България

Квалификационната характеристика е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра Психология, Протокол № 9/30.04. 2014 г. Актуализирана и приета на заседание на Катедрения съвет на катедра Психология, Протокол 08.05. 2019 г. Актуализирана и приета на заседание на Катедрения съвет на катедра Психология, Протокол №7/27.06.2023 г. Актуализирана и приета на заседание на Катедрения съвет на катедра Психология, Протокол 12.06.2024 г.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на Факултетния съвет на Философски факултет, Протокол № 18/12.05.2014 г. Актуализирана и приета на заседание на Факултетния съвет на Философски факултет, Протокол № 39/27.05. 2019 г. Актуализирана и приета на заседание на Факултетния съвет на Философски факултет, Протокол № 31/ 18.07. 2023 г. Актуализирана и приета на заседание на Факултетния съвет на Философски факултет, Протокол № 6/ 19.06.2024 г.

Квалификационната характеристика е утвърдена на заседание на Академичния съвет на ЮЗУ ”Неофит Рилски”, Протокол №29/ 28.05.2014 г. Актуализирана и приета на АС, Протокол № 39/ 19.06.2019 г. Актуализирана и приета на АС, Протокол №35/27.09.2023 г. Актуализирана и приета на АС, Протокол № 1 1 /17.07..2024

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

Втора година			
Трети семестър	ECTS кредити	Четвърти семестър	ECTS кредити
Професионална дейност на психолога в училище	5	Психодиагностика на деца със специални образователни потребности	2
Психология на учителя	5	Организация и провеждане на психолого-педагогически експеримент	2
Психология на талантливите деца и юноши	4	Психо-социални проблеми в училище	2
Психология на педагогическото общуване	5	Психология на саморазвитието в училищна възраст	2
Психологически измервания в училищна възраст	5	Избираема дисциплина /четвърта група/	2
Избираема дисциплина /трета група/	3	Избираема дисциплина /четвърта група/	2
Избираема дисциплина /трета група/	3	Практически стаж	3
		Държавен изпит или защита на дипломна работа	15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини /трета група/ <i>Студентите избират две дисциплини</i>	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /четвърта група/ <i>Студентите избират две дисциплини</i>	ECTS кредити
Ценности в труда на учителя Психология на Аз-образа в училищна възраст	3	Психология на межкултурните взаимоотношения в училище	2
Психологични особености на обучението в електронна среда	3	Педагогическа социология	2
Мениджмънт на училищния клас	3	Психология на конфликтите в училище	2
Оценка и стратегии за развитие на отношенията „учител-родител“:	3	Стратегии за утвърждаващо поведение	2
		Психологични критерии за проверка и оценка на труда на учителя	2

ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ПРОФЕСИОНАЛНА ДЕЙНОСТ НА ПСИХОЛОГА В УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Симона Николова, катедра „Психология“

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Анотация:

В предложения курс на студентите се дават основни насоки за дейността на психолога в педагогическата система. Насоките на дейността са ориентирани към

взаимодействие както с педагози, така и с ученици от различни образователни степени и техните родители.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебният курс включва лекции и семинарни упражнения. Целите на учебната дисциплина са насочени към запознаване на студентите с нормативните документи, регламентиращи позициите и професионалните ангажменти на училищния психолог, спецификата на неговата психодиагностична, психоконсултативна, психопрофилактична и психокорекционна работа.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента

ПСИХОЛОГИЯ НА УЧИТЕЛЯ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродив, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Психологията на учителя заема важно място в цялостната подготовка на студентите – магистри. Разкриват се съществени закономерности и психологически условия за формиране на личността на учителя. Изследват се психологичните механизми за саморазвитието и самоусъвършенстването му.

Съдържание на учебната дисциплина:

Целите на учебната дисциплина “Психология на учителя” са: 1. Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя. 2. Изучаването на психологията на учителя актуализира проблеми, свързани с интерактивното му взаимодействие с учениците и необходимостта от психопрофилактиката им. 3. Лекционният курс и практическите упражнения са посветени на проблематика, която е свързана не само с усвояване на знания, но и за създаване на умения за самопознание и саморазвитие на творческия потенциал на учителя.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента

ПСИХОЛОГИЯ НА ТАЛАНТЛИВИТЕ ДЕЦА И ЮНОШИ

ECTS кредити: 4

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, гл. ас. д-р Симона Николова, катедра “Психология”

E-mail: natasha_v@swu.bg; simona.nikolova@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Психологията на талантливите деца и юноши заема важно място в цялостната подготовка на студентите-магистри. Разкриват се съществени закономерности и психологически условия за формиране на талантливата личност на децата и юношите. Изследват се психологичните механизми на самопознанието в процеса на обучението им като градивно условие за актуализацията на творческия им потенциал.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината акцентира върху усвояването на психологичните закономерности на самопознанието в обучението, чието съблюдаване повишава обучителния ефект. Лекционният курс и практическите упражнения са посветени на проблематика, която е свързана не само с усвояване на знания, но и за създаване на умения за самопознание и саморазвитие на творческия потенциал на децата и юношите.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента

ПСИХОЛОГИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ОБЩУВАНЕ

ECTS кредити: 5

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра “Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Педагогическото общуване е специфичен вид човешка активност, чрез която се решават две основни задачи: оказване на влияние за развитие личността на ученика и създаване на условия за усвояване на знания.

Съдържание на учебната дисциплина:

„Психология на педагогическото общуване” включва лекции и практически занятия за развитие на умения, които да осигуряват възможности за разбиране на

ученика, построяване на положителни отношения, четене на експресивни сигнали, разрешаване на конфликти, за организиране на учебни взаимодействия.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента

ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ИЗМЕРВАНИЯ В УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 5

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Психологически измервания в училищна възраст“ се изучава през I семестър като задължителна учебна дисциплина от учебните планове на магистри по Училищна психология – специалисти. Хорариумът е 20 часа лекции, 10 часа практически упражнения, 120 часа извън аудиторна заетост и 5 кредита.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина „Психологически измервания в училищна възраст“ включва следните съдържателни модули: процесът на измерване и конструиране на психологически тест; приложни аспекти на психологичното тестиране в училищната среда. Цели на учебната дисциплина “Психологически измервания в училищна възраст”: да се изяснят основните понятия на психологическото измерване и оценяване; да се представи цялостния процес на конструиране на тест за постижение; да се формират умения за приложение на психологически тестове в образованието за диагностициране на училищна готовност, обучителни трудности, междуличностни отношения, мотивация за учене, способности, интереси и др.; да се формират умения за провеждане на компютърно тестиране; да се формират умения за представяне на резултатите от психологическо изследване под формата на научен доклад; да се познават и прилагат деонтологичните изисквания на професионалната дейност на психолога. Лекционният курс се провежда като се използват съвременни технически средства като мултимедия и софтуер, модели и интерактивни методи. Практическите упражнения се провеждат в лаборатории.

Активната самостоятелна работа от страна на студентите се изразява в подготовката и презентацията на научно-изследователски разработки, провеждане на психологични изследвания; решаване на тестове; конспектиране на статии, глави от книги; есета по проблеми, по които студентите имат лични наблюдения и опит; анализ на казуси; адаптация на тест.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен тест върху съдържанието на учебната дисциплина, както и въз основа на оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

Оценъчна скала: използва се шестобална скала за оценяване, където оценка отличен 6 е равна на оценка А по европейската система за оценяване; оценка много добър 5 е равна на оценка В по европейската система за оценяване; оценка добър 4 е равна на оценка С по европейската система за оценяване; оценка среден 3 е равна на оценка D по европейската система за оценяване; оценка слаб 2 е равна на оценка Е по европейската система за оценяване.

ПСИХОДИАГНОСТИКА НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИФИЧНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: ас. д-р Десислава Дренска, д.м., катедра “Психология”

E-mail: ddrenska@swu.bg

Анотация

Учебната дисциплина “Психодиагностика на деца със специфични образователни потребности” разглежда актуалната тема за категорията деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в която се включват и специфичните нарушения на способността за учене (СНСУ). Акцентите са поставени върху (1) последователните етапи на психологично оценяване и психологично консултиране при деца и ученици със СОП и (2) етиологичните, клинични, социални и деонтологични аспекти в процесите на тяхното развитие и функциониране в условията на интегрирано обучение и приобщаващо образование.

Съдържание на курса:

Темите включват базисни и надграждащи познания в съвременните терминология, дефиниции и класификации за категорията деца и ученици със СОП. Обсъждат се невробиологичните и медицински основи на различните видове нарушения и разстройства, изграждащи спектъра на СОП, теоретичните и практически приложими методи за скрининг и диагностициране и принципите на консултативния процес, ориентиран спрямо таргетните групи (родители и учители) по отношение на изразените в разнообразна степен на тежест затруднения в сензорно възприятните, езикови, поведенчески и социални умения при деца и ученици със СОП. Представят се и възрастово позиционирани терапевтични подходи в контекста на класическите и иновативни интервенции и стратегии.

Технология на обучението и оценяването:

Обучението по дисциплината „Психодиагностика на деца със специфични образователни потребности“ се осъществява чрез лекции и възлагане на самостоятелна извънаудиторни проекти. Лекционният курс е традиционен и включва групова работа, използване на интерактивни методи на обучение и мултимедия. На практическите занятия студентите работят с тестови методики и реализират лабораторни експерименти.

Учебната дисциплина е едносеместриална и за допускане до изпит се оценява индивидуалната активност по време на занятията и резултатите от самостоятелната работа. Окончателната оценка по дисциплината включва оценките както от самостоятелната работа, така и от писмените разработки и се формира след положен писмен изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ЕКСПЕРИМЕНТ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „Организация и провеждане на психолого-педагогически експеримент“ се изучава през II семестър като задължителна учебна дисциплина от учебния план на магистри по Училищна психология - специалисти. Хорариумът е 20 часа лекции, 10 часа практически упражнения, 30 часа извън аудиторна заетост и 2 кредита.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по “Организация и провеждане на психолого-педагогически експеримент” включва следните съдържателни модули: същност на психолого-педагогическия експеримент, етапи на психолого-педагогическия експеримент, разновидности на психолого-педагогическия експеримент, експериментални планове, доклад от проведен психолого-педагогически експеримент. Цели на учебната дисциплина “Организация и провеждане на психолого-педагогически експеримент”: да се достигне ясно разбиране за същността и актуалността на психолого-педагогическия експеримент, неговите разновидности и видовете експериментални планове; да се формират умения за организиране и провеждане на психолого-педагогически експеримент, както и представяне на резултатите от него. Лекционният курс се провежда като се използват съвременни технически средства като мултимедия и софтуер, модели и интерактивни методи. Практическите упражнения се провеждат в лаборатории. Активната самостоятелна работа от страна на студентите се изразява в подготовката и презентацията на научно-изследователски разработки, провеждане на психологични изследвания; решаване на тестове; конспектиране на статии, глави от книги; есета по проблеми, по които студентите имат лични наблюдения и опит; анализ на казуси; адаптация на тест.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката на есе върху съдържанието на учебната дисциплина, както и въз основа на оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

Оценъчна скала: използва се шестобална скала за оценяване, където оценка отличен 6 е равна на оценка А по европейската система за оценяване; оценка много добър 5 е равна на оценка В по европейската система за оценяване; оценка добър 4 е равна на

оценка С по европейската система за оценяване; оценка среден 3 е равна на оценка D по европейската система за оценяване; оценка слаб 2 е равна на оценка E по европейската система за оценяване.

ПСИХО–СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ В УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Психо – социалните проблеми в училище са важна съставка в цялостната подготовка на студентите магистри. Разкриват се съществени закономерности и психологични условия за компетентност в разрешаването на психо – социалните проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина:

- Изучаване на ролевите стереотипи свързани с интерактивното взаимодействие в обучението;

- Изучават се психо – социалните проблеми в училище;

- Лекционният курс и практическите упражнения са посветени на проблематика, която е свързана не само с усвояване на знания, но и за създаване практически на умения за разрешаване на психо – социални проблеми в училище.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента

ПСИХОЛОГИЯ НА САМОРАЗВИТИЕТО В УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити:

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, гл. ас. д-р Симона Николова, катедра “Психология”

E-mail: teodor@swu.bg, simona.nikolova@swu.bg

Анотация:

Получаване на базова подготовка по толкова актуален проблем на средното образование, какъвто е проблемът за повишаване на активността на учениците в собственото им възпитание и развитие.

Съдържание на учебната дисциплина:

Дисциплината е фактор за усъвършенстване на учебните програми със съдържание, което да позволява подобряване на самопознанието на учениците; да

защитават новата стратегия за самовъзпитание в средните училища след нейното официално въвеждане; магистрите да се убедят и предприемат системни мерки за подобряване работата по формиране на волята като задължително условие за включване на учениците в самовъзпитание; магистрите да придобият умения за прилагане на технологията на саморазвитието като нов проблем в учебно - възпитателната работа на училището; магистрите да се убедят в необходимостта от единодействие на училището с извънучилищните фактори, за издигане ролята на субекта – ученик в собственото си развитие като личност.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПРАКТИЧЕСКИ СТАЖ

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: ас. д-р Симона Николова, катедра „Психология“

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Хорариум: 45 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Студентите, обучаващи се в магистърската програма провеждат задължителен практически стаж през II семестър. Целта на практическия стаж е в реална професионална среда студентите да се запознаят с работата на практикуващите специалисти и да могат да реализират под супервизия активност, в съответствие със съдържанието на обучението им в магистърската програма.

Същност на практическия стаж:

- Ръководителят на практическия стаж прави инструктаж на студентите практиканти преди започване на практическия стаж;
- Ръководителят на практическия стаж разпределя студентите със заповед на Ректора по институции, с които има сключен институционален договор;
- Всеки студент е длъжен да завери стажантската книжка при инспектор учебен отдел;
- Базовият наставник изготвя програма и график, който се съгласува с ръководителя на практиката;

По време на практическия стаж всеки студент води дневник за изпълнение на практическите задачи;

- Базовият наставник отчита присъствието и ангажираността на студента по време на практиката и накрая поставя цялостна оценка за работата на студента;
- След приключване на практическия стаж, студентът изготвя портфолио-доклад, включващо подробно описание на дейностите и изпълнените практически задачи по време на практическия стаж.

Технология на обучението и оценяването:

Допускат се до изпит студенти успешно провели практически стаж в съответната базова институция. Окончателната оценка включва оценката от базовия

наставник (ментор), представеното портфолио-доклад, и се формира след събеседване с ръководителя на практиката, включваща защита на усвоените знания и придобитите умения по време на стажа. В края на стажантската книжка са поместени две анкетни карти: за студента и базовия наставник, в които те вписват оценката и мнението си за проведения практически стаж и препоръките за неговото подобрене.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ЦЕННОСТИ В ТРУДА НА УЧИТЕЛЯ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Психологията на учителя заема важно място в цялостната подготовка на студентите-магистри. Разкриват се съществени закономерности и психологически условия за формиране на личността на учителя. Изследват се психологичните механизми за саморазвитието и самоусъвършенстването му.

Съдържание на учебната дисциплина:

Цели на учебната дисциплина „Ценности в труда на учителя“: Да се изведат ценности, свързани с организацията и осъществяването на обучението; Да се усвоят ценности, които осигуряват в единство с обучението, възпитаване на добродетели у учениците; Да се осигурява развитие на силите и способностите на личността.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА АЗ – ОБРАЗА В УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Цветелина Хаджиева, катедра „Психология“

E-mail: cveti_hadjieva@swu.bg

Анотация:

Програмата по Психология на Аз-образа в училищна възраст предлага обучение за развитието на личностните особености на учениците, психологичните

предпоставки за формирането на качества в обучителния процес, както и условията за тяхното разгръщане и надграждане. Изучава формирането и особеностите на Аз-образа при учениците и как се отразява това в учебната среда, едновременно с индивидуалните особености и възпитателното взаимодействие от страна на родители и педагози. Поставен е акцент върху развитието на когнитивните функции, като се проследява тяхното разширяване с възрастово развитие. Представени са различните концепции за развитие на личността и възрастовите периодизации, описващи специфичните характеристики за всеки възрастов етап. Отделно се разглеждат и емоциите в учебно-възпитателния процес, като неизменно условие за психо-емоционалното състояние на ученика, обвързано с неговите академични резултати.

Съдържание на програмата: Целта е студентите да изучат и разберат особеностите в развитието на личността, поведенческите стереотипи, емоционалното функциониране и необходимостта от индивидуален и обективен подход, съотнесен към индивидуалността на всеки ученик, за да се създаде благоприятен психо-климат в училищната среда.

Технология на обучението и оценяване: Студентите да отчитат и да разбират индивидуалните особености в развитието на личността, съотнесени към възрастовите промени, които настъпват през различните етапи на развитие при учениците. Да познават психологическите закономерности на обучителния процес и да умеят да отчитат психологичното състояние на учениците.

ПСИХОЛОГИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

ECTS кредити: 3

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът въвежда студентите в теорията и практиката на електронното обучение, неговия дизайн, провеждане и оценка на резултатите му. Целта на дисциплината е формирането на знания и умения, които да осигурят качествен учебен опит и резултати при обучение, което се провежда в електронна среда.

Съдържание на учебната дисциплина:

Същност и спецификата на електронното дистанционно обучение по отношение на традиционното присъствено обучение; Теории и парадигми за дизайна на електронно дистанционно обучение; Компоненти, етапи, подходи и модели за практическо реализиране на онлайн обучение; Инструменти в електронната учебна среда и начина, по който те подпомагат онлайн преподаването и ученето; Оценка на прогреса и постиженията на учениците, обучавани в електронна среда; Измерване на качеството на електронното дистанционно обучение.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

МЕНИДЖМЪНТ НА УЧИЛИЩНИЯ КЛАС

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

В курса се анализират стратегии за усъвършенстване на организационното поведение на управленските кадри в училищата, основани на някои закономерности във функционирането на малките групи: групова сплотеност, конформизъм, лидерство, особености на комуникацията, привлекателност на ръководителите. Анализират се и стратегии за управление на стреса в училище. Студентите се запознават със същността на културата в училищната организация. Темите се обединяват около важни и значими за управленческите кадри въпроси, свързани със спецификата на културата в училищната организация, културните различия, ролята на ръководителя за промяната на културата съобразно мисията на училищната организация.

Съдържание на учебната дисциплина:

Планиране, организиране и контрол на процесите в класа, с цел създаване и поддържане на комфортна работна среда (класната стая) и осъществяване на ефективно обучение; техники за формиране и поддържане на условия, подпомагащи ефективното обучение в рамките на една учебна общност; процес на мотивиране на учениците за активно участие в обучителните дейности; установяване на ред и ангажираност на учениците, осигуряване на тяхното сътрудничество; организационни и процедурни мерки за контрол на дейностите в ученическия клас; осигуряване на обратна връзка за по-ефективно ръководство на ученическите дейности;

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ОЦЕНКА И СТРАТЕГИИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОТНОШЕНИЯТА „УЧИТЕЛ-РОДИТЕЛ“

ECTS кредити: 3

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Симона Николова, катедра “Психология”

E-mail: simona.nikolova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина Оценка и стратегии за развитие на отношенията „учител-родител” е насочена към ролята на семейството в социалните структури и отношения, които оказват влияние върху възпитателните взаимодействия между родители и деца, както и върху взаимодействието между родителите и образователните институции. В комуникацията с родителите се проектират ценностите и нормите, определящи организационната култура на училището като институция.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина акцентира върху:

- Оптимизиране връзката учител-родител;
- Модели на взаимоотношения между учители и родители;
- Проактивни стратегии за привличане на родителите като партньори;
- Практически ориентири за изграждане на партньорска комуникация с родителите;
- Привличане и включване на родителите в реално действие и работа в екип;
- Стратегии за разрешаване на конфликтни ситуации учител-родител.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА МЕЖДУКУЛТУРНИТЕ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 2

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебната дисциплина „Психология на межкултурните взаимоотношения в училище” се изучава през II семестър като избираема учебна дисциплина от учебния план на магистри по Училищна психология - специалисти. Хорариумът е 20 часа лекции, 10 часа практически упражнения, 30 часа извън аудиторна заетост и 2 кредита.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът по “Психология на межкултурните взаимоотношения в училище” включва следните съдържателни модули: мултикултурализъм и ценности; етническа идентичност, стереотипи, нагласи, дистанции, опит от междуетнически контакти; приятелства, конфликти и насилие в училищна среда. Цели на учебната дисциплина

“Психология на межкултурните взаимоотношения в училище”: да се достигне ясно разбиране за ценностните параметри на межкултурното общуване в училище, поддържането на приятелски взаимоотношения в мултикултурна среда; да се усъвършенстват уменията за предотвратяване на насилие, конфликти, прояви на расизъм; да се познават и изследват етнически стереотипи, нагласи, дистанции и опит от междуетническо взаимодействие. Лекционният курс се провежда като се използват съвременни технически средства като мултимедия и софтуер, модели и интерактивни методи. Практическите упражнения се провеждат в лаборатории. Активната самостоятелна работа от страна на студентите се изразява в подготовката и презентацията на научно-изследователски разработки, провеждане на психологични изследвания; решаване на тестове; конспектиране на статии, глави от книги; есета по проблеми, по които студентите имат лични наблюдения и опит; анализ на казуси; адаптация на тест.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен тест върху съдържанието на учебната дисциплина, както и въз основа на оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

Оценъчна скала: използва се шестобална скала за оценяване, където оценка отличен 6 е равна на оценка А по европейската система за оценяване; оценка много добър 5 е равна на оценка В по европейската система за оценяване; оценка добър 4 е равна на оценка С по европейската система за оценяване; оценка среден 3 е равна на оценка D по европейската система за оценяване; оценка слаб 2 е равна на оценка Е по европейската система за оценяване.

ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2

Форма за проверка на знанията: изпит

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: проф. д-н Валентина Миленкова, катедра “Социология”

E-mail: vmilenkova@swu.bg

Хорариум: 20 л + 10 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Представени са и различни изследвания, визиращи процесите, които протичат в образователните институции. Съществена страна на курса представлява експлицирането на социологическите изследвания, предполагащи навлизане в дълбочина на използвания инструментариум, което позволява изясняване на теоретичните идеи и цели, начините за тяхното достигане от изследователите.

Съдържание на учебната дисциплина:

Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни понятия, теории и възгледи в областта на педагогическата социология. Запознава студентите с историческото развитие на образователните институции и по специално на университета – като форма на духовен живот, представя съвременните тенденции в развитието на висшето образование в европейските страни и в САЩ. Специално внимание се отделя на развитието на ”общо европейско университетско пространство”.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

ПСИХОЛОГИЯ НА КОНФЛИКТИТЕ В УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, гл. ас. д-р Емелина Заимова-Цанева, катедра “Психология”

E-mail: natasha_v@swu.bg; emelina_z@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина:

- изясняване на основни понятия в конфликтологията;
- запознаване на студентите с научните подходи за разкриване съдържанието на конфликтите и участниците в тях;

Съдържание на учебната дисциплина:

- запознаване на студентите с основните видове конфликти и конфликтни ситуации в педагогическата система;
- разкриване съдържателната страна на обособените т.н. педагогически конфликти;
- изграждане на умения в студентите за намеса в конфликтни ситуации в училище и възможностите за влияние върху тяхното разрешаване.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

СТРАТЕГИИ ЗА УТВЪРЖДАВАЩО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д.н. Стоил Мавродиев, катедра “Психология”

E-mail: stoil_m@swu.bg

Анотация:

Курсът по „Стратегии за утвърждаващо поведение” е опит за алтернативно търсене на решения за преодоляване на конфронтацията се поведение на ученици, подкрепа и утвърждаване на подходящото поведение.

Съдържание на учебната дисциплина:

Лекционният курс е ориентиран към две концептуални рамки - социално-личностни аспекти на поведението и прагматика на комуникативните умения. В практическите занятия са застъпени когнитивно-поведенчески интервенции за въздействие върху поведението на ученици.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.

**ПСИХОЛОГИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ПРОВЕРКА И
ОЦЕНКА НА ТРУДА НА УЧИТЕЛЯ**

ECTS кредити: 2

Седмичен хорариум: 20 л + 10 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Семестър: IV

Методическо ръководство:

Катедра “Психология”

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра “Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина акцентира върху:

- Разкриване на необходимостта от избор на критерии, по които да се проверява и оценява педагогическата дейност;
- Изясняване на същността на педагогическия стил - обект на проверяване и оценяване;
- Обосновка на ролята на емоционална отзивчивост и на педагогически такт в педагогическата дейност;
- Изтъкне на необходимостта от притежаване на определени делови и нравствени качества от лицата, които осъществяват педагогическа дейност.

Съдържание на учебната дисциплина:

Учебната дисциплина „Психологични критерии за проверка и оценка на труда на учителя” е насочена към осмисляне от студентите на критерии, по които да осъществяват своята педагогическа дейност и да проверяват достойнствата на труда на учителя.

Технология на обучението и оценяване:

Оценяването на постигнатите от студентите резултати в процеса на обучение по различните учебни дисциплини се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по всяка учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на писмен отговор на въпрос върху изучавана в лекционния курс тема, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на студента.